

Fact Sheet

กรมวิทย์เตรียมพร้อมแลปตรวจโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2012 รับผู้เดินทางกลับจากพิธัสัจน์

สถานการณ์ในต่างประเทศ : ขณะนี้ยังคงมีรายงานผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2012 (NCoV) หรือมีชื่อใหม่ว่า “The Middle East respiratory syndrome coronavirus (MERS-CoV)” ตามที่ Coronavirus Study Group of the International Committee on Taxonomy of Viruses ได้เสนอให้องค์การอนามัยโลกได้ปรับชื่อโรคใหม่ จนถึงขณะนี้การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2012 ในประเทศซาอุดีอาระเบียยังคงมีอย่างต่อเนื่อง โดยในวันที่ 18 กรกฎาคม 2556 องค์การอนามัยโลก ได้รับรายงานเพิ่มอีก 6 ราย โดย 2 รายพบในประเทศซาอุดีอาระเบีย ทำให้ยอดผู้ติดเชื้อโรคนี้เพิ่มเป็น 88 ราย ในจำนวนนี้เสียชีวิต 45 ราย ผู้ป่วยกระจายอยู่ในหลายประเทศ เช่น จอร์แดน กาตาร์ ตูนิเซีย สหรัฐอาหรับเอมิเรต สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส โดยผู้ป่วยในสหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส บางรายมีประวัติการเดินทางกลับจากประเทศทางตะวันออกกลาง

เนื่องจากขณะนี้ยังไม่มีหลักฐานชัดเจนว่าโรคนี้นี้มีสัตว์ตัวใดเป็นพาหะ มีการถ่ายทอดเชื้อจากสัตว์สู่คนด้วยรูปแบบใด และเชื้อสามารถแพร่จากคนสู่คนได้ง่ายหรือไม่ แต่อย่างไรก็ตามมีหลายเหตุการณ์ที่พบผู้ป่วยเป็นกลุ่มก้อน โดยพบการระบาดทั้งหมด 3 cluster ซึ่ง cluster ที่ 1 และ 2 พบในประเทศแถบตะวันออกกลาง (ประเทศจอร์แดน ซาอุดีอาระเบีย และกาตาร์) และ cluster ที่ 3 พบในสหราชอาณาจักร ดังนั้นองค์การอนามัยโลกจึงให้ความสำคัญกับโรคนี้เป็นอย่างมาก และได้ขอความร่วมมือให้ประเทศสมาชิกดำเนินการเฝ้าระวังและค้นหากลุ่มผู้ป่วยที่มีอาการทางเดินหายใจรุนแรงเฉียบพลัน (Severe acute respiratory infection; SARI)

สถานการณ์ในประเทศไทย:

ปัจจัยเสี่ยงสำหรับประเทศไทย ได้แก่ การเดินทางไปท่องเที่ยว หรือ แสวงบุญ ในประเทศแถบตะวันออกกลาง เช่น พิธัสัจน์ หรือ ฮัจญ์ ของประชาชน โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุ และป่วยด้วยโรคเรื้อรัง ซึ่งจะมีโอกาสติดเชื้อ หรือมีอาการรุนแรงมากกว่าคนทั่วไป การดำเนินมาตรการหลักของกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ การเฝ้าระวังโรค การเตรียมความพร้อมด้านการรักษาพยาบาล การเตรียมการสำหรับผู้แสวงบุญชาวไทยที่จะเดินทางไปร่วมพิธัสัจน์ที่ซาอุดีอาระเบีย รวมทั้งการให้คำแนะนำสำหรับผู้ที่จะเดินทางไปต่างประเทศ ให้เน้นการรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคล และหมั่นล้างมือบ่อยๆ นอกจากนี้ควรหลีกเลี่ยงการเข้าไปในพื้นที่แออัด หรือที่ชุมชนสาธารณะที่มีคนอยู่เป็นจำนวนมากๆ เพื่อลดความเสี่ยงในการติดโรค หากจำเป็นต้องเข้าไปในพื้นที่ อาจพิจารณาการใส่หน้ากากอนามัย

ผู้ที่กลับมาจากต่างประเทศ หากมีอาการคล้ายไข้หวัด หรือมีอาการไม่ดีขึ้นภายใน 2 วัน ควรไปพบแพทย์ พร้อมทั้งแจ้งประวัติการเดินทาง

การตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ : กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยห้องปฏิบัติการสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ ทั้ง 14 แห่ง ได้ใช้วิธี Realtime RT-PCR ซึ่งเป็นวิธีมาตรฐานขององค์การอนามัยโลก ซึ่งสามารถรายงานผลได้รวดเร็วภายใน 24 ชั่วโมง และมีความจำเพาะกับเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2012 สามารถแยกชนิดของไวรัสนี้ออกจากไวรัส ซาร์ (SAR) ที่เคยระบาดเมื่อปี 2546 ได้

ห้องปฏิบัติการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ทั้งส่วนกลางและภูมิภาค ได้มีการเตรียมพร้อมน้ำยา เครื่องมือ และกำลังเจ้าหน้าที่เข้าเวรปฏิบัติงาน พร้อมรับการตรวจตัวอย่าง ในช่วงวันหยุดยาว และช่วงที่มีผู้เดินทางกลับจากพิธีฮัจญ์

คำแนะนำในการเก็บตัวอย่าง : ขณะนี้ องค์การอนามัยโลก ได้ประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยทางชีวภาพอยู่ในชั้น Unusual or Unexpected ดังนั้นเพื่อความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ที่เก็บและนำส่งตัวอย่าง ควรปฏิบัติตามคำแนะนำ เช่นเดียวกับการเก็บตัวอย่างผู้ป่วยที่สงสัยเป็นโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง หรือซาร์ส; SARS CoV ขององค์การอนามัยโลก อย่างเคร่งครัด ควรเก็บตัวอย่างเร็วที่สุดภายใน 1-3 วัน เมื่อผู้ป่วยเริ่มปรากฏอาการของโรค (อย่างช้าภายใน 3-9 วัน) เก็บตัวอย่างจากทางเดินหายใจส่วนบนหรือทางเดินหายใจส่วนล่าง หรือเก็บทั้งสองอย่าง ได้แก่ throat swab, nasopharyngeal swab, nasopharyngeal aspiration, bronchoalveolar lavage, tracheal aspirate เมื่อเก็บตัวอย่างแล้วต้องแช่ในกระติกน้ำแข็งทันที แล้วส่งห้องปฏิบัติการภายใน 48 ชม. ถ้ายังไม่สามารถส่งตัวอย่างได้ให้เก็บในตู้เย็นอุณหภูมิ 4-8 °C อย่างช้าในช่องแข็งของตู้เย็น แต่กรณีที่ไม่สามารถส่งตรวจภายใน 48 ชม. ให้เก็บในตู้แช่แข็ง - 70 °C (น้ำยาเก็บตัวอย่างหรือ VTM (viral transport media) ให้ใช้ชนิดเดียวกันกับการเก็บตัวอย่างไขหวัดใหญ่/ไขหวัดนก)

ฝ่ายไวรัสระบบทางเดินหายใจ
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข
กรกฎาคม 2556